

Startfoto Ontwikkeltafel Data

Ten behoeve van
Inspiratiebijeenkomst Buitentafel
Jeugdhulp
15 juni 2023

Inleiding

De eerste data op weg naar 0

Begin dit jaar hebben we in de jeugdhulpregio Alkmaar twee Inspiratiesessies gehad. Tijdens deze bijeenkomsten is een zogenaamde 0-doelstelling voor de regio geformuleerd: *“0 kinderen die niet prettig thuis opgroeien”*. Vervolgens zijn we Ontwikkeltafels gestart om te werken aan dit doel. Eén van deze Ontwikkeltafels gaat over data. Om te kunnen sturen op de 0-doelstelling (en de daarvan afgeleide subdoelen) is inzicht nodig in de cijfers over de jeugd in de regio. Deze Startfoto biedt een eerste inzicht in het verblijf in de Regio Alkmaar, gebaseerd op data die de gemeenten verzamelen vanuit het berichtenverkeer Jeugd.

Tijdens de komende inspiratiebijeenkomst op 15 juni gaan we graag met u in gesprek over deze cijfers. We nodigen u daarom van harte uit om vragen over deze cijfers, aanvullingen of suggesties voor verdere data-ontwikkeling, reeds op voorhand aan ons te mailen naar:

dvanzijl@alkmaar.nl

Tot ziens op 15 juni, namens de Ontwikkeltafel Data,

Alieke Struik, Jordy Wals, David van Zijl, Esther de Graaff en Michel de Visser

Inhoud

1. Inleiding
2. Toelichting
3. Databronnen
4. Startfoto
5. Overzicht regio Alkmaar
 5. Jeugdigen in verblijf
 8. Leeftijd
 10. Doorlooptijden
 12. Doorverwijzingen
 13. Kostenverdeling
 15. Verdeling bedden
16. Ten slotte
17. Begrippenlijst

Toelichting data-analyse

Ontwikkeltafel data en monitoring

Tijdens de Inspiratiesessies is het belang van data, monitoring en onderzoek meermaals benadrukt. Vanuit dit belang is er een ontwikkeltafel data en monitoring gestart, in eerste instantie bemenst vanuit het regionaal programma Jeugd. De ontwikkeltafel richt zich op drie onderwerpen:

- Het inzichtelijk maken van de huidige situatie met betrekking tot verblijf en hoe deze zich ontwikkelt. Dit heeft geleid tot deze Startfoto.
- Nadenken over het monitoren van de voortgang op het 0-doel en de verschillende doelen van de ontwikkeltafels.
- Nadenken over kennisdelen en ontsluiten informatie bij de andere partijen in het veld.

Startfoto verblijf uitgangspunten

Vanuit de ontwikkeltafel zijn vragen voor de Startfoto verzameld en bekeken wat voor databronnen er vanuit de gemeenten beschikbaar zijn. In deze Startfoto vindt u inzichten op de vragen die we hebben kunnen beantwoorden. Aan het einde van deze Startfoto is een overzicht opgenomen van vragen die nog open staan.

Uitdagingen en betrouwbaarheid

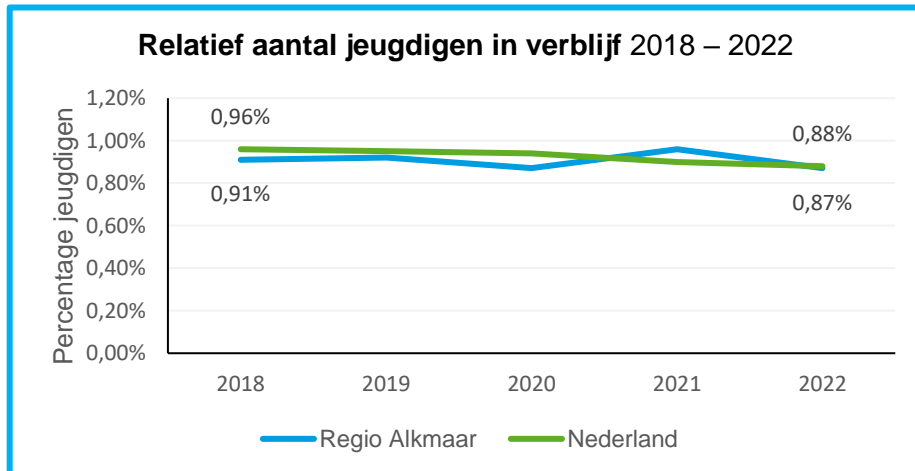
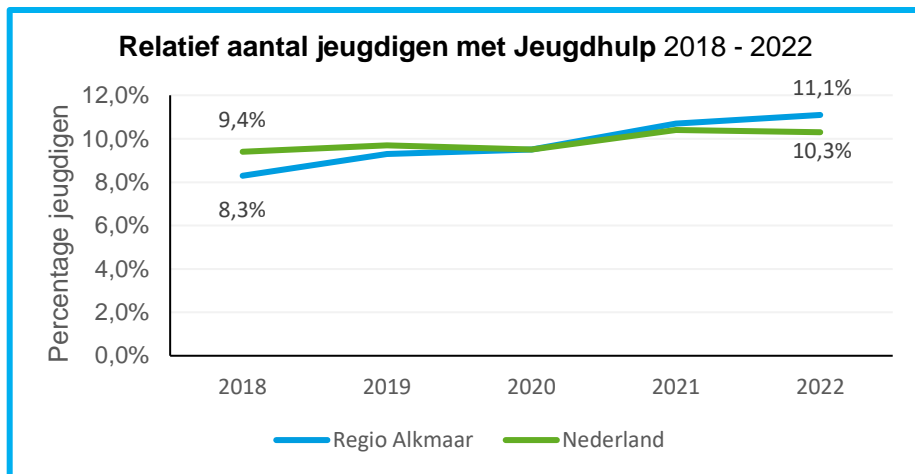
Er is gebruik gemaakt van verschillende bronnen en databestanden voor het maken van de analyses. Deze sluiten niet altijd perfect op elkaar aan. Om toch goede inzichten te kunnen presenteren was het nodig om scherpe keuzes te maken over bijvoorbeeld de periode van weergave en de indelingen die zijn gebruikt. Inherent aan het werken met data is werken met onzekerheid. Dit vraagt voorzichtigheid in de interpretatie als het gaat om de resultaten, zeker als het gaat om de details.

Er worden verschillende begrippen gehanteerd die wellicht uitleg behoeven, voor definities kunt u kijken op pagina 17.

Databronnen

Databron	Onderwerpen	Toelichting
Data berichtenverkeer regio Alkmaar 2019 -2023	Aantal jeugdigen in verblijf, doorlooptijden, kosten, leeftijden	<p>De dataset van het berichtenverkeer wordt gevormd door de communicatie van gemeenten met zorgaanbieders over de zorg van de cliënt. Deze communicatie is landelijk gestandaardiseerd en legt vast voor welke cliënt, bij welke zorgaanbieder, in welke periode, welke zorg is geleverd. De declaraties verlopen ook via deze berichten.</p> <p>Voor gebruik voor de analyses is deze dataset geanonimiseerd</p>
CBS Kerncijfers over Jeugdzorg	Aantal jeugdigen met jeugdhulp in de regio Alkmaar	<p>Gemeenten leveren bij het CBS informatie aan over het aantal jeugdigen in jeugdhulp. De informatie is op hoog aggregatieniveau beschikbaar, bijvoorbeeld alleen aantal jeugdigen in verblijf in een jaar zonder verdere onderverdelingen. Dit maakt het mogelijk een vergelijking te maken met het landelijk beeld.</p>

Jeugdhulp regio Alkmaar - overzicht

Wat is er in kaart gebracht?

Het aantal jeugdigen met jeugdhulp (bovenste grafiek) en het aantal jeugdigen in verblijf (onderste grafiek) als percentage van de hele populatie jeugdigen in de regio Alkmaar in vergelijking met Nederland. Dit is gedaan op basis van CBS cijfers.

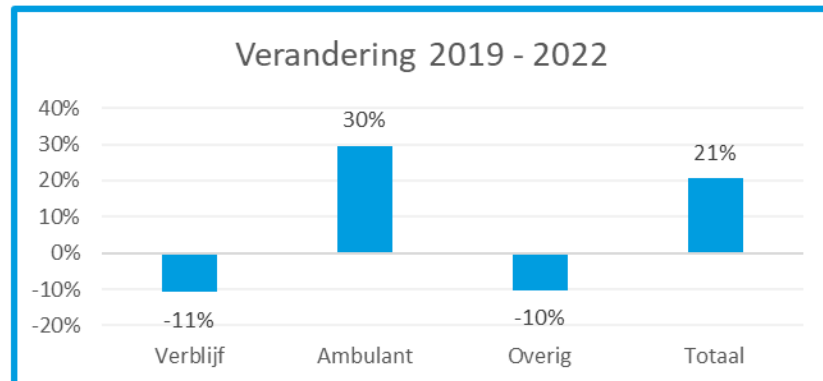
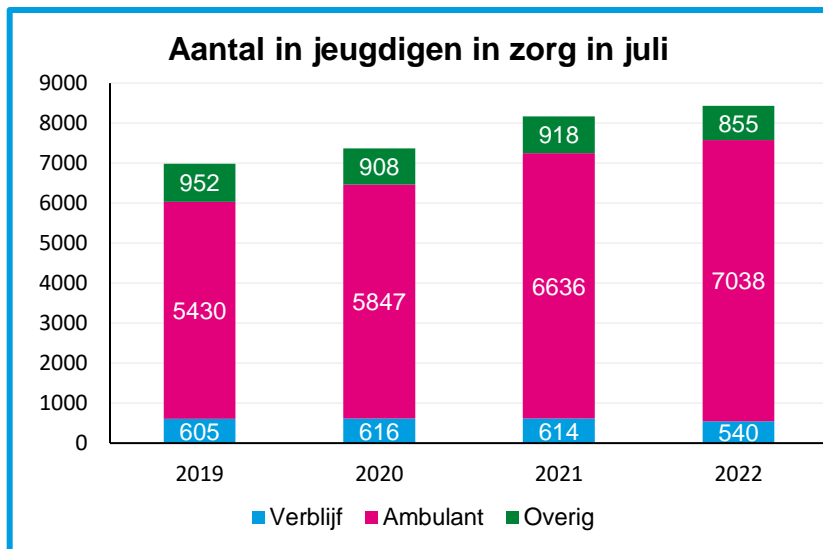
Wat valt op?

Het totaal aantal jeugdigen met jeugdhulp in de regio Alkmaar als percentage van de populatie is sneller gestegen dan het landelijk gemiddelde.

Bij verblijf zien we een andere trend: het aantal jeugdigen in verblijf ligt rond het landelijk gemiddelde en daalt licht.

NB: de aantallen kunnen iets afwijken van de data in de rest van dit document, omdat deze informatie uit een andere bron komt (CBS) dan de rest van de analyses (Berichtenverkeer gemeente)

Jeugdigen in verblijf

Wat is er in kaart gebracht?

Het aantal unieke jeugdigen dat een openstaande zorgtoewijzing had in de maand juli over verschillende jaren. In de tweede grafiek is de stijging of daling te zien van 2019 naar 2022.

De categorie 'overig' omvat jeugdbescherming en jeugdreclassering, LTA (landelijk transitiearrangement) en lokale producten.

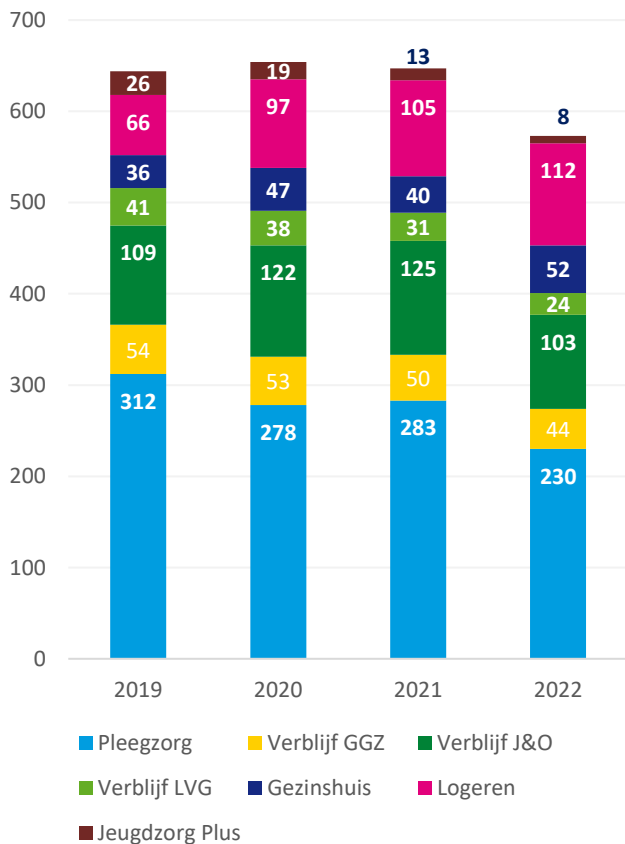
Wat valt op?

Terwijl ambulant nog toegenomen is met 30%, wat zorgt voor een algehele stijging van het aantal jeugdigen in jeugdhulp met 21%, nemen verblijf en overig af.

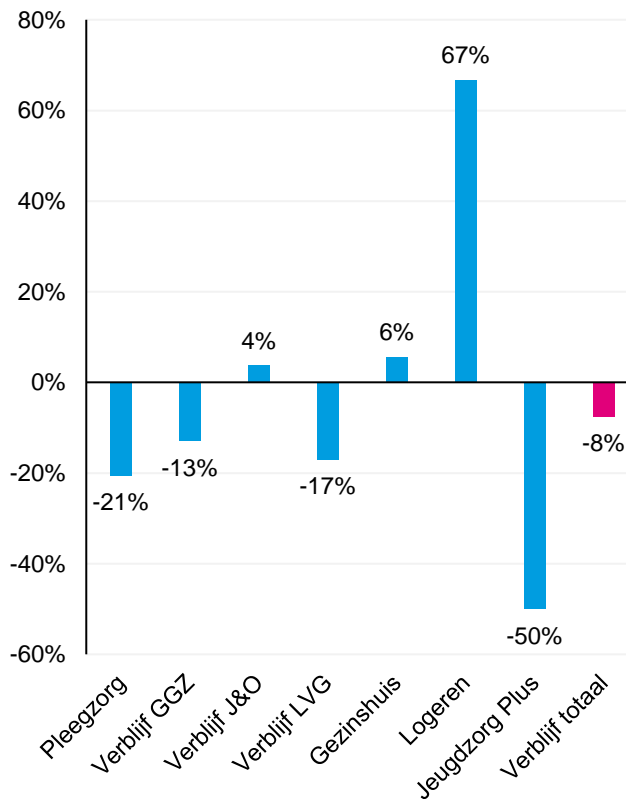
NB: jeugdigen kunnen meerdere open toewijzingen tegelijkertijd hebben, en dus in meerdere categorieën voorkomen. Het totaal kan hierdoor hoger zijn dan het totaal aantal jeugdigen in hulp.

Onderdelen verblijf

Aantal jeugdigen in zorg in juli

Verandering 2019-2022

Wat hebben we in kaart gebracht?

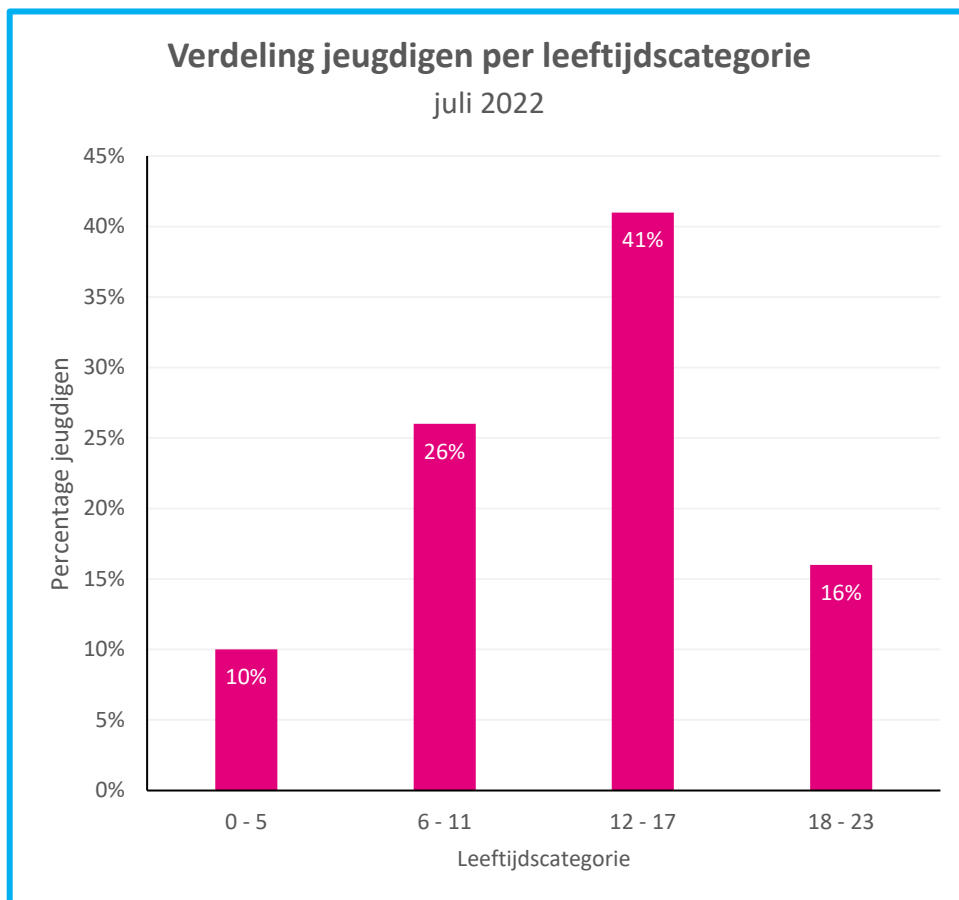
Het aantal jeugdigen per verblijfs categorie. De verandering tussen 2019 en 2022 is ook in kaart gebracht en gecorrigeerd voor het woonplaatsbeginsel. Dit is gedaan om een zuiver beeld te krijgen van de verandering, zonder dat deze beïnvloed is door deze administratieve wijziging.

Wat valt op?

Opvallendste dalingen zijn die van pleegzorg en de behandelgroepen, terwijl logeren sterk gestegen is. Jeugdzorg Plus is ook sterk gedaald, maar het gaat hier wel om kleine aantallen.

NB: jeugdigen kunnen meerdere lopende toewijzingen tegelijkertijd hebben, en dus in meerdere categorieën voorkomen. Het totaal kan hierdoor hoger zijn dan het totaal aantal jeugdigen in hulp.

Jeugdigen in verblijf

Wat is er in kaart gebracht?

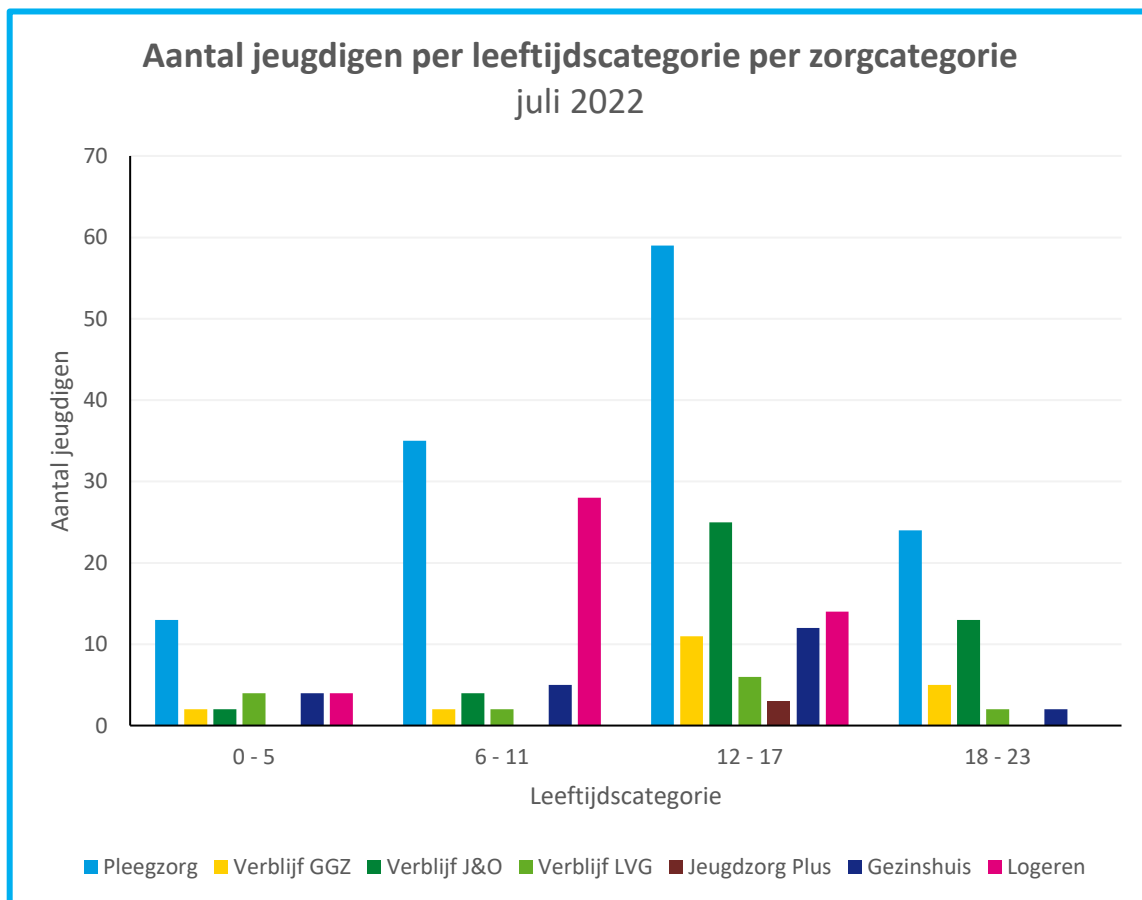
De leeftijdsverdeling van alle jeugdigen in verblijf in de maand juli in 2022. Verlengde jeugdzorg loopt door t/m 23^e jaar, vandaar dat 17% van de jeugdigen in zorg ouder dan 18 is.

Wat valt op?

Iets minder dan de helft van de jeugdigen in verblijf is tussen de 12 en 17 jaar, middelbare schoolleeftijd. Een behoorlijke groep is ouder dan 18.

De meeste jeugdigen in deze oudere groep zijn 18 of 19 jaar, daarna neemt het aantal snel af.

Verdeling leeftijd per onderdeel

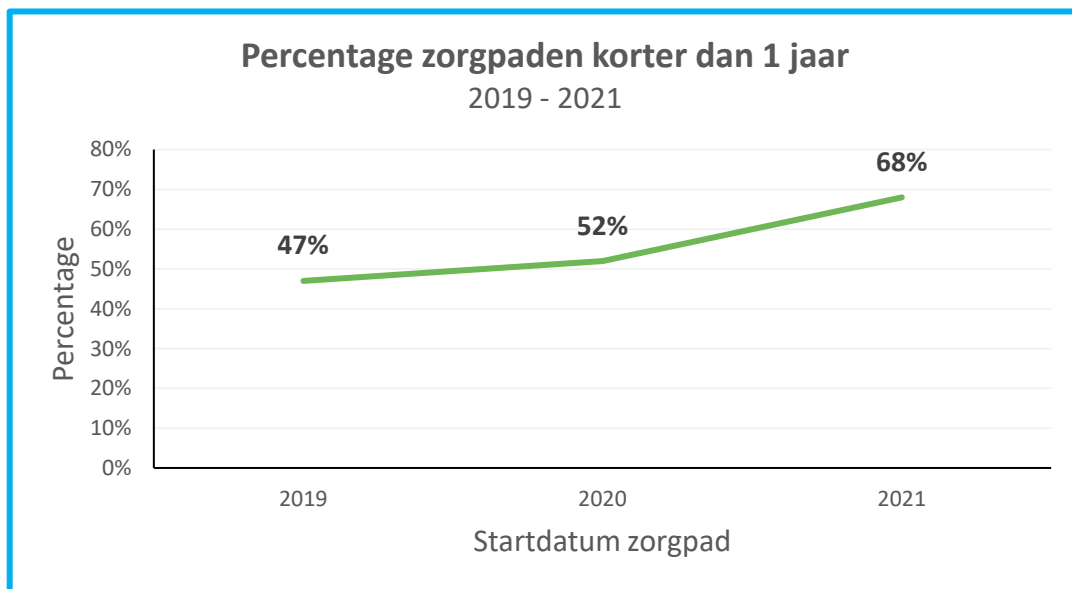
Wat is er in kaart gebracht?

Het aantal jeugdigen per leeftijdscategorie, uitgesplitst in de zorgcategorieën.

Wat valt op?

Binnen de verschillende zorgcategorieën ligt het zwaartepunt op een andere plek. Bij Verblijf GGZ, J&O ligt het zwaartepunt vlak voor de 18^e verjaardag. Bij logeren is dit bij de categorie 6-11.

Doorlooptijden

Wat hebben we in kaart gebracht?

Het percentage van de in 2019 gestarte zorgpaden dat binnen een jaar weer afgesloten was.

Wat is een zorgpad?

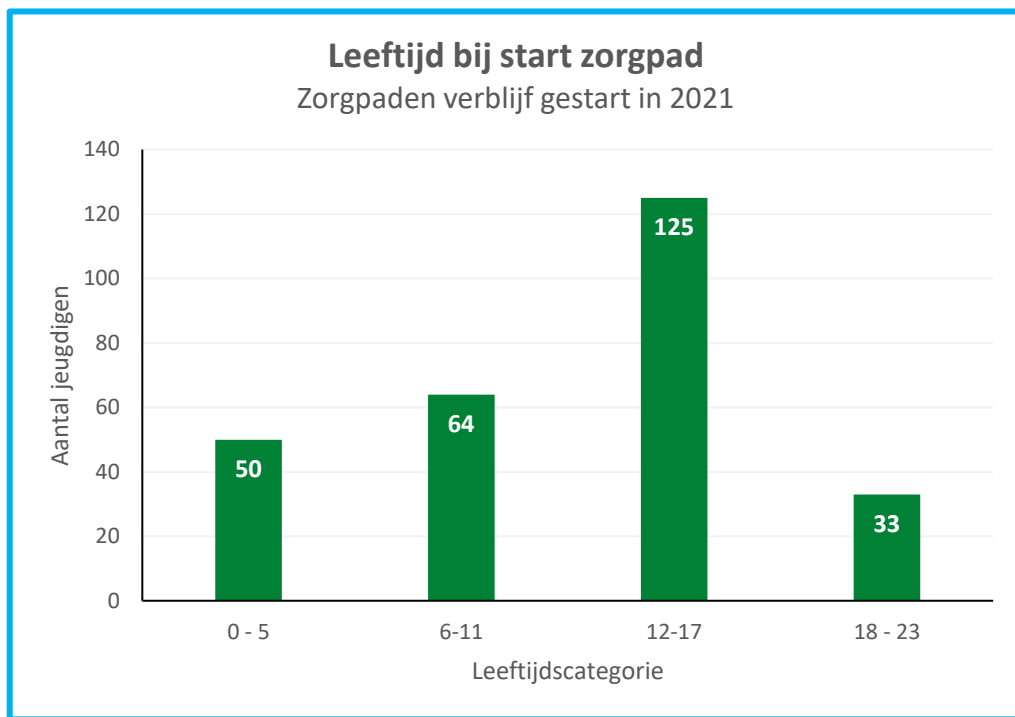
Een zorgpad is de periode dat een jeugdige opeenvolgend in verblijf zit, waarbij de periode dat een jeugdige niet in verblijf zit niet langer dan 3 maanden duurt. Als een jeugdige na langer dan 3 maanden weer in zorg komt, start een nieuw zorgpad.

Er is gekeken naar het deel dat korter dan een jaar duurt, omdat veel jeugdigen lang in verblijf zitten terwijl we daar geen volledige data van hebben. Op deze manier is er toch iets te zeggen over doorlooptijden.

Wat valt op?

Het aantal zorgpaden dat korter dan een jaar duurt neemt toe.

Leeftijd bij start

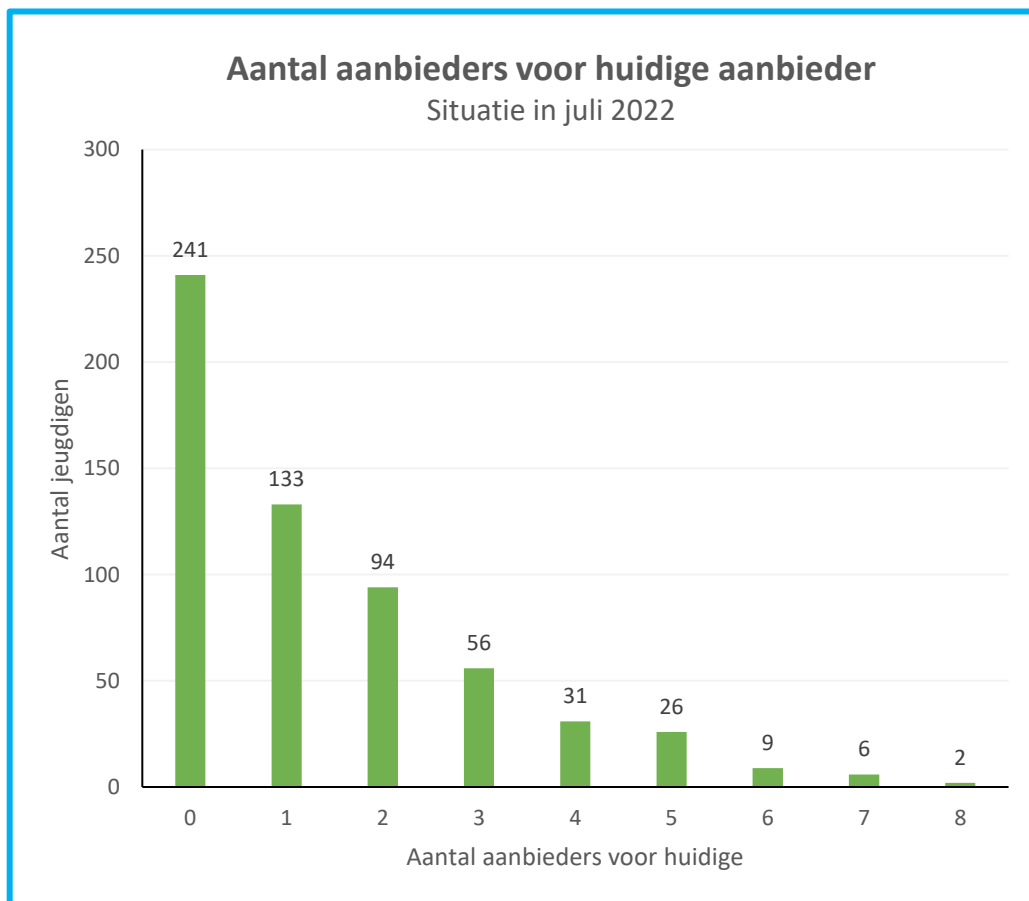
Wat is hier in kaart gebracht?

De leeftijd van jeugdigen bij de start van een zorgpad. Het gaat om zorgpaden die zijn gestart in 2021. Het kan zijn dat deze jeugdigen een of meerdere zorgpaden voor deze hebben gehad, en dit niet hun eerste keer jeugdhulp is.

Wat valt er op?

De piek ligt bij de leeftijdscategorie 12 – 17.

Doorverwijzingen

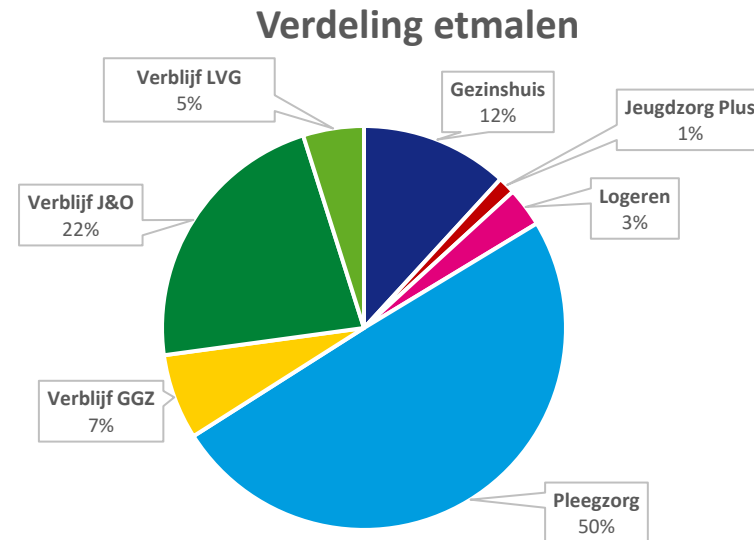
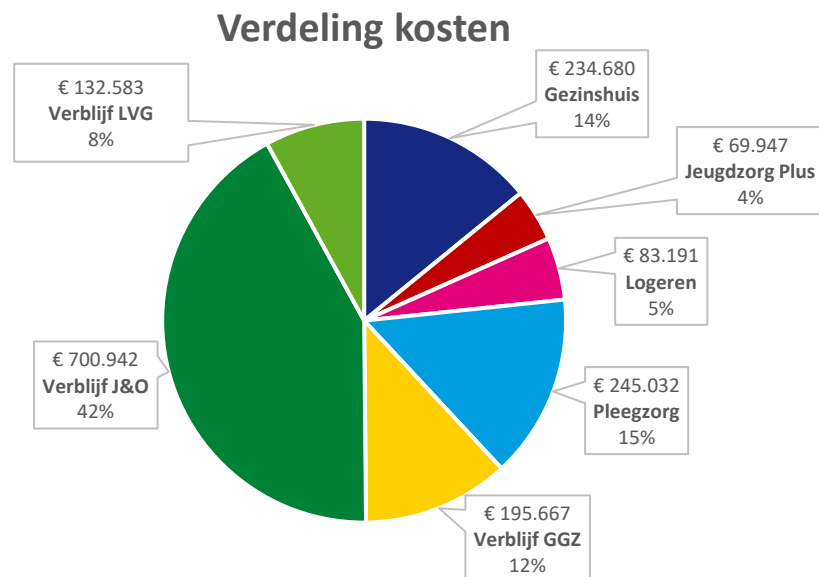
Wat is hier in kaart gebracht?

Het aantal aanbieders waar een jeugdige in zorg is geweest, vóór de huidige aanbieder. Dit is de situatie in de maand juli in 2022.

Wat valt er op?

Voor een grote groep jeugdigen is de huidige aanbieder de eerste. Maar meer dan de helft van de jeugdigen heeft al een of meer eerdere aanbieders gehad.

Kostenverdeling – juli 2022

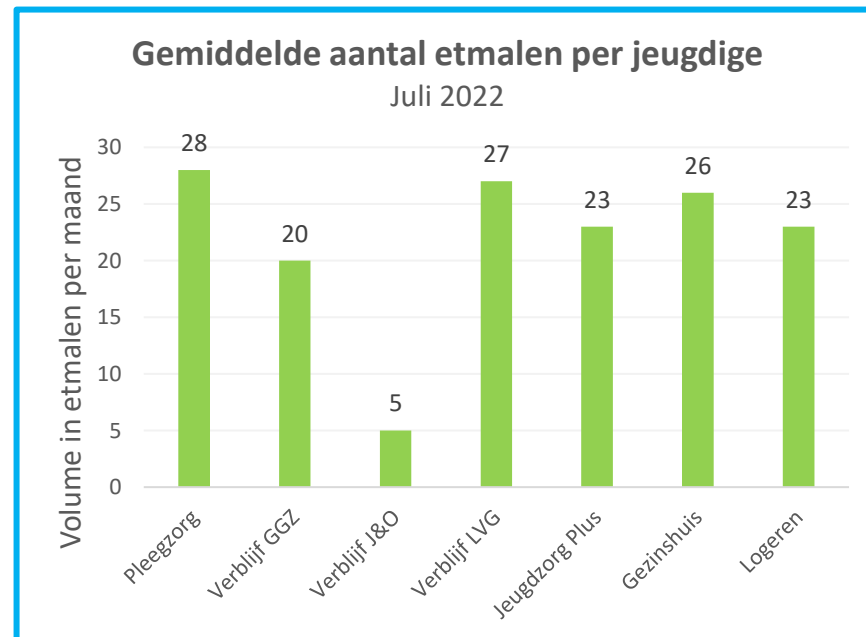
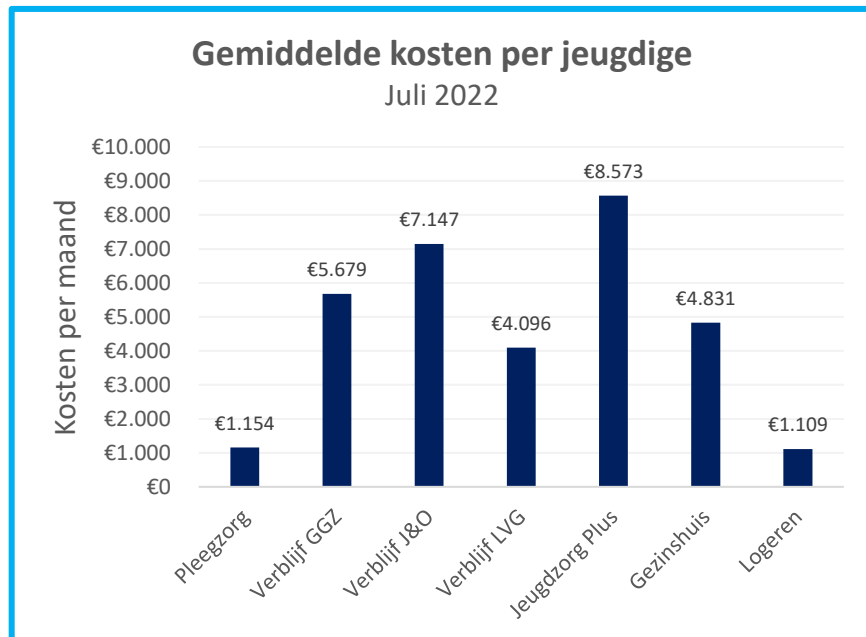
Wat is hier in kaart gebracht?

De linker diagram geeft de verdeling weer van de gedeclareerde kosten in juli 2022. De rechter diagram geeft de verdeling weer van het aantal gedeclareerde etmalen in juli 2022. Beide zijn uitgesplitst per zorgcategorie.

Wat valt op?

De meeste kosten gaan naar Verblijf J&O, dit omvat 42% van de kosten, en slechts 22% van het aantal etmalen. Pleegzorg daarentegen omvat maar 15% van de kosten en de helft van het aantal gedeclareerde etmalen. Jeugdzorg Plus en logeren lijken in verhouding te zijn.

Kostenverdeling – juli 2022

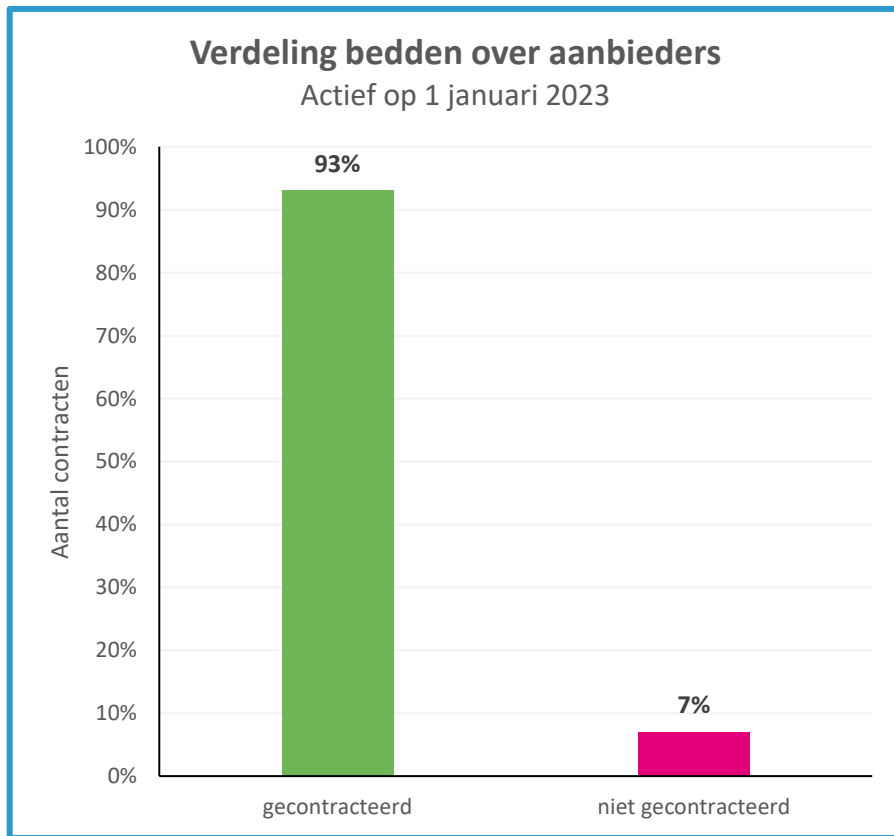
Wat is hier in kaart gebracht?

De linker grafiek geeft de gemiddelde kosten per jeugdige weer. De rechter grafiek geeft het gemiddeld aantal etmalen per jeugdige weer. Beide zijn uitgesplitst per zorgcategorie.

Wat valt op?

Jeugdzorg Plus is de duurste vorm van verblijf, gevolgd door Verblijf J&O en Verblijf GGZ. Logeren en Pleegzorg zijn relatief goedkoop.

Verdeling bedden over aanbieders

Wat is hier in kaart gebracht?

De verdeling van de bedden over gecontracteerde en niet gecontracteerde aanbieders. De grafiek geeft de situatie weer op 1 januari 2023. Op dat moment liepen er ook nog contracten bij aanbieders die niet opnieuw gecontracteerd zijn, deze vallen onder niet gecontracteerd. Verder zijn er een aantal eenmalige contracten i.v.m. met onder andere het woonplaatsbeginsel .

Wat valt op?

Het overgrote deel van de verblijfstoewijzingen valt onder gecontracteerd aanbod.

Ten slotte

Conclusies

Samenvattend zien we het volgende terug in de datafoto:

- Het aantal jeugdigen in verblijf ligt in de regio Alkmaar rond het landelijk gemiddelde
- Er is een afname van het aantal verblijfstoewijzingen
- Voornamelijk pleegzorg, behandelgroepen en Jeugdzorg Plus zijn in aantallen gedaald, logeren is sterk toegenomen.
- Het aantal kortdurende verblijfszorgpaden neemt toe.
- Meer dan de helft van de jeugdigen heeft één of meerdere verblijfsplekken gehad voor de huidige.
- Grootste deel van kosten gaat naar J&O, pleegzorg heeft de meeste verblijfdagen per maand en voor Jeugdzorg Plus zijn kosten per cliënt het hoogste.

We horen graag van u als er vragen zijn, waar u graag verder over wilt praten op 15 juni en suggesties voor verder uitdieping.

U kunt dit mailen naar dvanzijl@alkmaar.nl

Ontwikkeltafel data

Michel de Visser – procesbegeleider ontwikkeltafels

Jordy Wals – informatiemanager Sociaal domein Regio Alkmaar

Esther de Graaff – contractmanager jeugdhulp Regio Alkmaar

David van Zijl – data-analist Regionaal programma jeugd Alkmaar

Alieke Struik – data-analist Regionaal programma jeugd Alkmaar

Toelichting begrippen

Ambulant – vorm van jeugdhulp, waarbij de hulp op afspraak wordt aangeboden. De jeugdige woont de rest van de tijd thuis.

Doorlooptijd – de tijd tussen het begin en het einde van een toewijzing, geeft aan hoe lang de hulp heeft geduurd.

Doorverwijzing – wanneer de jeugdige stopt met een bepaalde vorm van jeugdhulp en doorgaat naar de volgende hulpvorm/aanbieder.

Etmalen – hulp in verblijf wordt afgegeven en gedeclareerd in etmalen

Jeugdigen – in principe alle kinderen in Nederland t/m 18 jaar, maar onder verlengde jeugdhulp kunnen ook jeugdigen tot 23 jaar vallen.

Verblijf – vorm van jeugdhulp waarbij een kind 24 uur per dag op de locatie van de zorgaanbieder verblijft.

Woonplaatsbeginsel – bepaald welke gemeente verantwoordelijk is voor een jeugdige. Dit is veranderd per 1 januari 2022. Voor verblijf geldt dat dit de gemeente is waar de jeugdige vandaan komt. Deze wijziging had gevolgen voor het aantal verblijfstoewijzingen in de regio Alkmaar.

Zorgpaden - Een zorgpad is de periode dat een jeugdige opeenvolgend in verblijf zit, waarbij de periode dat een jeugdige niet in verblijf zit niet langer dan 3 maanden duurt. Als een jeugdige na langer dan 3 maanden weer in zorg komt, start een nieuw zorgpad. Wordt o.a. gebruikt om inzichtelijk te krijgen hoe lang jeugdigen in hulp zijn en hoeveel doorverwijzingen ze krijgen.